

Dr nauk o kult. fiz. Iwona Tabaczek-Bejster
Uniwersytet Rzeszowski Wydział Medyczny
Instytut Położnictwa i Ratownictwa Medycznego Katedra Ratownictwa Medycznego
35-959 Rzeszów
al. Tadeusza Rejtana 16 C

AUTOREFERAT

DO WNIOSKU O PRZEPROWADZENIE POSTĘPOWANIA
HABILITACYJNEGO

Iwona Tabaczek-Bejster

Rzeszów 2019

Spis treści

I. Wykaz posiadanych dyplomów, uzyskanych stopni naukowych z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.....	3
1. Edukacja.....	3
2. Uzyskane uprawnienia i kwalifikacje zawodowe.....	3
3. Certyfikaty	4
II. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach dydaktyczno-naukowych	5
III. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):.....	6
1. Tytuł osiągnięcia naukowego:	6
2. Wykaz publikacji będących osiągnięciem naukowym habilitanta.....	6
IV. Informacje o pozostałych osiągnięciach naukowo-badawczych po uzyskaniu stopnia doktora	21
1. Dane bibliometryczne.....	21
2. Udział w projektach naukowo-badawczych	21
3. Staże naukowe i wizyty studyjne.....	24
4. Konferencje naukowe.....	27
5. Recenzje.....	29
6. Członkostwo w towarzystwach naukowych	30
V. Omówienie pracy dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej	30
1. Praca dydaktyczna i kształcenie kadr	30
2. Działalność organizacyjna i pełnione funkcje	34
3. Działalność w komitetach naukowych i organizacyjnych konferencji.....	35
4. Działalność na rzecz studentów z niepełnosprawnościami.....	36
5. Działalność upowszechniająca naukę.....	37
6. Działalność pozauczelniana na rzecz środowiska	39
7. Otrzymane nagrody i wyróżnienia.....	39

I. Wykaz posiadanych dyplomów, uzyskanych stopni naukowych z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej

1. Edukacja

Magister wychowania fizycznego w zakresie nauczania wychowania fizycznego i gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej (1995)

Doktor nauk o kulturze fizycznej Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wlkp. (2007) praca doktorska pt. *Działalność programowa i sportowa wodnych służb ratowniczych w Polsce w latach 1945–1989*

Promotor: prof. dr hab. Bernard Woltmann

Recenzenci: dr hab. Andrzej Gąsiorowski prof.

dr hab. Tomasz Jurek prof.

2. Uzyskane uprawnienia i kwalifikacje zawodowe

- instruktor fitness (2018)
- instruktor narciarstwa UKFiS (2002)
- instruktor nordic walking (2013)
- instruktor rekreacji ruchowej – kajakarstwo (2008)
- kurs w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy i tytuł ratownika (2010)
- kurs w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy i tytuł ratownika (2013)
- kurs w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy i tytuł ratownika (2016)
- młodszy ratownik WOPR (1985)
- ratownik wodny WOPR (1989)
- starszy ratownik WOPR (1996)
- instruktor ratownictwa WOPR (1999)
- sędzia pływania (1997)
- sternik motorowodny (2015)
- instruktor pływania (1995)
- trener II klasy w pływaniu (1998)
- trener I klasy w pływaniu (2008)
- żeglarz jachtowy (1994)

3. Certyfikaty

- aktywne metody w pracy z grupą – dla nauczycieli akademickich (kurs 2012)
- asystent osoby niepełnosprawnej (kurs 2014)
- kurs Europejskiej Rady Resuscytacji BLS/ AED Instruktor Course (kurs 2007)
- Krajowe Ramy Kwalifikacji. Budowa programów kształcenia i programów zajęć (2012)
- odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w szkołach wyższych (2011)
- komunikacja z osobami niepełnosprawnymi (kurs 2013)
- pierwsza pomoc (kurs 2013)
- podstawy terapii w wodzie – wybrane koncepcje (kurs 2014)
- praktyczne aspekty kontroli zarządczej w uczelni wyższej, plan działalności, budżet zadaniowy, kontrola ryzyka (2012)
- sporty życia w wychowaniu fizycznym – aerobik, callanetics (kurs 2001)
- szkolenie świadomościowe o niepełnosprawności dla kadry uczelni wyższych (kurs 2014)
- praca ze studentami z zaburzeniami psychicznymi (2018)
- Certyfikat uczestnictwa w konferencji szkoleniowej „Pełnosprawny Student V” organizatorzy FiRR, Fundacja Batorego Kraków 2011 r.
- Certyfikat uczestnictwa w konferencji szkoleniowej „Pełnosprawny Student VI” organizatorzy FiRR, Fundacja Batorego, PFRON Kraków 2012 r.
- Certyfikat uczestnictwa w konferencji szkoleniowej „Pełnosprawny Student VII” organizatorzy FiRR, PFRON Kraków 2013 r.
- Certyfikat uczestnictwa w konferencji szkoleniowej „Pełnosprawny Student VIII” organizatorzy FiRR, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, PFRON Kraków 2014 r.
- Certyfikat uczestnictwa w konferencji szkoleniowej „Pełnosprawny Student X” organizatorzy FiRR, Erasmus + Kraków 2016 r.
- Certyfikat uczestnictwa w konferencji szkoleniowej „Pełnosprawny Student XI” organizatorzy FiRR, Kraków 2017 r.
- Certyfikat uczestnictwa w konferencji szkoleniowej „Pełnosprawny Student XII” organizatorzy FiRR, Kraków 2018 r.

II. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach dydaktyczno-naukowych

- 1995–2003 – asystent Zakład Sportu i Obozownictwa Instytutu Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego WSP w Rzeszowie,
- 2003–2007 – wykładowca Międzywydziałowe Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Rzeszowskiego,
- 2008–2011 adiunkt – Zakład Sportów Wodnych i Zimowych Wydział Wychowania Fizycznego Uniwersytet Rzeszowski w Rzeszowie,
- 2011– do chwili obecnej adiunkt – Zakład Ratownictwa Medycznego Wydział Medyczny Uniwersytet Rzeszowski w Rzeszowie,
- 2010–2012 kierownik studiów podyplomowych – wychowanie fizyczne Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu,
- 1997–2014 umowa zlecenie/dzieło Katedra Turystyki i Rekreacji Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie,
- 2014–2017 – adiunkt Katedra Turystyki i Rekreacji Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie,
- 2012–2015 umowa zlecenie/dzieło Wydział Zamiejscowy w Nisku Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Mój dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk o kulturze fizycznej obejmuje łącznie 63 prace oryginalne, w 38 jestem pierwszym autorem. Uczestniczyłam czynnie w 37 konferencjach naukowych. Wyniki swoich badań przedstawiałam między innymi w postaci 40 referatów, raportów z badań i komunikatów konferencyjnych prezentowanych na konferencjach naukowych krajowych, międzynarodowych i zagranicznych. Dodatkowo 4 razy brałam bierny udział w konferencjach szkoleniowo-naukowych, 5 razy uczestniczyłam w pracach komitetu organizującego konferencję naukową oraz 4 razy brałam udział w pracach komitetu naukowego. Jestem autorką 1 podręcznika (we współautorstwie), 3 monografii, 1 monografii współautorskiej (jestem jej pierwszym autorem) oraz 1 monografii będącej pracą zbiorową pod moją redakcją. Swoją wiedzę i warsztat badawczy pogłębiałam podczas odbywanych staży w kraju i za granicą (łącznie 5), w czasie staży naukowych prezentowałam również w formie wystąpień seminaryjnych osiągnięcia własne i prace zespołowe z zakresu holistycznie ujętych zagadnień historii rozwoju sportu pływackiego i ratowniczego na terenie ziem polskich.

III. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

1. Tytuł osiągnięcia naukowego:

Krajowa i międzynarodowa rywalizacja polskich reprezentantów w sportach pływackich (1896–2016)

2. Wykaz publikacji będących osiągnięciem naukowym habilitanta

– **Monografie:**

- **Iwona Tabaczek-Bejster: *Pływanie na igrzyskach olimpijskich w latach 1896–2016***. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów 2017, 392 ss. (ISBN 978-83-7996-501-4).

Recenzenci: dr hab. Renata Urban prof. US, dr hab. Jerzy Urniaż prof. OSW

- **Iwona Tabaczek-Bejster, Grzegorz Konieczny: *Rozwój sportu ratowniczego w Polsce w latach 1967–2012. Zarys problematyki***. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów 2013, 194 ss. (ISBN 978-83-7338-906-9). Recenzenci: prof. dr hab. Bernard Woltmann, dr hab. Jerzy Urniaż prof. OSW.

We wskazanych pracach miałam wiodący udział, w każdym stadium ich powstania. Polegał on przede wszystkim na opracowaniu koncepcji pracy, przeprowadzeniu krytycznej analizy literatury przedmiotu, dokonaniu kwerendy literatury przedmiotu, opracowaniu innych dokumentów wykorzystanych na potrzeby prac oraz na utworzeniu opisowej ich części. Mój udział obejmował również opracowanie statystyczne, łamanie tekstu, adiustację, archiwizację oraz formatowanie fotografii. Oświadczenie współautora jednej pracy z dokładnym przedstawieniem wkładu własnego dołączone zostało do wniosku w formie odrębnych załączników (zał. nr 4, 5)

Moje zainteresowania sportem rozpoczęły się w szkole podstawowej w Tychach, gdzie uczęszczałam do klasy pływackiej. Od 1976 r. zaczęłam uprawiać pływanie w MKS Tychy. Następnie od 1982 r. byłam zawodniczką MKS „Pałac” Katowice. W 1983 r. powołana zostałam do Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu, gdzie trenowałam do 1985 r. W tym okresie uczestniczyłam w letnich i zimowych Głównych Mistrzostwach Polski

juniorów i seniorów w pływaniu. Byłam wielokrotnie finalistką mistrzostw, zdobywając między innymi wicemistrzostwo Polski w kategorii juniorów. W późniejszych latach, posiadając już uprawnienia ratownika wodnego, uprawiałam sportowe ratownictwo wodne, zdobywając w 1989 r. mistrzostwo Polski, a w kolejnym wicemistrzostwo. Przez 4 lata byłam powoływana do reprezentacji Polski ratowników WOPR. W tym czasie pracowałam też jako ratownik na różnego typu pływalniach, akwenach oraz nad morzem.

W 1991 r. rozpoczęłam studia na kierunku Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, które ukończyłam w 1995 r. z wynikiem bardzo dobrym. W okresie studiów uprawiałam pływanie w sekcji uczelnianej AZS, zdobywając wielokrotnie medale podczas mistrzostw Polski szkół wyższych.

W 1995 r. rozpoczęłam pracę zawodową na stanowisku asystenta w Zakładzie Sportu i Obozownictwa Instytutu Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego WSP w Rzeszowie. Prowadziłam zajęcia z pływania oraz obozy letnie dla studentów kierunku wychowanie fizyczne. W 1996 r. podjęłam pracę w szkole podstawowej, przez dwa lata pracowałam jako nauczycielka wychowania fizycznego, pozwoliło mi to na połączenie zdobytej podczas studiów wiedzy z praktyką. W tym też czasie rozpoczęłam poszukiwania własnego kierunku badawczego. W 1998 r. ukończyłam studium trenerskie w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach i uzyskałam tytuł trenera II klasy w pływaniu. W 1999 r. na kursie zorganizowanym przez Zarząd Główny WOPR, uzyskałam stopień instruktora ratownictwa wodnego. Rozpoczęłam szkolenie instruktorów pływania oraz ratowników wodnych, przekazując swoje doświadczenia studentom i nauczycielom wychowania fizycznego z terenu województwa podkarpackiego. Prowadziłam zajęcia na kursach instruktorskich ze specjalnością pływanie organizowanych przez Wyższą Szkołę Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Uniwersytet Rzeszowski, Okręgowy Związek Pływacki oraz Niepubliczną Placówką Doskonalenia Nauczycieli „Pro-Futuro” w Rzeszowie. Od października 2003 r. pracowałam na stanowisku wykładowcy w Międzywydziałowym Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UR. Merytorycznym impulsem do racjonalnych poszukiwań naukowych, stało się dla mnie seminarium doktoranckie prowadzone przez prof. Bernarda Woltmanna, w którym uczestniczyłam od 2003 r. Zainspirowana przez profesora do zgłębiania wiedzy historycznej z zakresu sportu i kultury fizycznej, swoje zainteresowania naukowe skupiłam na bardzo bliskiej mi tematyce sportów pływackich i ratownictwa wodnego, w wymiarze ogólnopolskim. Wiodącą rolę w budowaniu przeze mnie dorobku naukowego odegrał zespół historyków kultury fizycznej, współpracowników prof. Bernarda Woltmanna (AWF Poznań,

ZWKF Gorzów Wlkp.), między innymi prof. Jerzy Gaj (ZWKF Gorzów Wlkp.), prof. Wojciech Lipoński (AWF Poznań), prof. Mirosław Ponczek (AWF Katowice).

Swój warsztat naukowy doskonaliłam udziałem w sesjach w ramach Letniej Szkoły Historyków Kultury Fizycznej, organizowanych przez Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej AWF Poznań w Gorzowie Wielkopolskim. W listopadzie 2007 r. obroniłam pracę doktorską w Zamiejscowym Wydziale Kultury Fizycznej AWF Poznań w Gorzowie Wielkopolskim na podstawie rozprawy pt. *Działalność programowa i sportowa wodnych służb ratowniczych w Polsce w latach 1945–1989* i uzyskałam stopień doktora nauk o kulturze fizycznej. Historia ratownictwa wodnego do tamtej pory była w Polsce badana w ograniczonym zakresie. Zagadnieniem tym zajmował się głównie prof. Mieczysław Witkowski, prekursor ratownictwa wodnego w Polsce po II wojnie światowej, jeden z założycieli Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz wybitny szkoleniowiec i działacz tej organizacji.

Po obronie pracy doktorskiej zainteresowania badawcze początkowo koncentrowałam na dziejach kultury fizycznej w II Rzeczypospolitej, głównie sportów wodnych. Kontynuowałam badania nad przebiegiem ewolucji ratownictwa wodnego na ziemiach polskich. Efektem tego było napisanie przeze mnie trzech monografii naukowych.

Kolejny nurt moich zainteresowań naukowych koncentruje się wokół obecności pływania w programie igrzysk olimpijskich. Efektem kilkuletnich badań prowadzonych pod kierunkiem prof. dr. hab. Bernarda Woltmanna i prof. dr. hab. Stanisława Zaborniaka jest rozprawa habilitacyjna pt. *Pływanie na igrzyskach olimpijskich 1896–2016*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego 2017, 392 ss. Powyższa praca stanowi pierwsze tego rodzaju całościowe opracowanie tematu, zawierające syntezę dziejów pływania podczas igrzysk olimpijskich.

Monografia habilitacyjna jest efektem wszechstronnej analizy źródłowej, począwszy od dokumentów archiwalnych (ze szczególnym uwzględnieniem raportów olimpijskich), źródeł drukowanych, studiowanie materiałów prasowych oraz relacji ustnych uczestników opisywanych wydarzeń (zawodników, trenerów). Monografia bazuje na obszernej podstawie źródłowej i zawiera ustalenia w odniesieniu do bardzo popularnej dyscypliny na świecie i w Polsce, jaką jest pływanie. W opracowaniu przedstawiono wiele nierozpoznawalnych dotąd faktów i wydarzeń z dziejów tej dyscypliny. Do chwili obecnej badania nad historią rozwoju pływania podczas igrzysk olimpijskich prowadzone były w małym zakresie i dotyczyły głównie reprezentantów Polski. Istniało niewiele publikacji naukowych zajmujących się tą tematyką. W aspekcie historycznej ewolucji pływania podczas igrzysk

olimpijskich stan badań należało uznać za niepełny. Literatura o tematyce olimpijskiej była wprawdzie dość bogata i istnieją pozycje przedstawiające tę dyscyplinę na poszczególnych igrzyskach, nie istniało jednak całościowe opracowanie w szerszym aspekcie dotyczące wyłącznie tej dyscypliny sportu.

Publikacja ta wypełnia lukę w historiografii tej dyscypliny olimpijskiej. W monografii przedstawiono bardzo ważne uwarunkowania społeczno-polityczne, ekonomiczne, materialne, kadrowe, które stały się podstawą do rozwoju tej popularnej dyscypliny sportowej.

Głównym celem opracowania było przedstawienie zmian, jakim uległo pływanie podczas igrzysk olimpijskich na przestrzeni lat, począwszy od 1896 r., kiedy to pływanie znalazło się w programie igrzysk w Atenach, do igrzysk w 2016 r. w Rio de Janeiro. Przedstawiono rozwój konkurencji pływackich, ewolucję obiektów olimpijskich – i ich wyposażenie – w których były rozgrywane zawody, przemiany, jakie zaszły w technologii produkcji kostiumów pływackich oraz metodach treningowych. Jednym z celów było też pokazanie wybitnych pływaków i trenerów, którzy zapisali się w historii tej dyscypliny, a także wydarzeń związanych z rywalizacją sportową. Główny temat opracowania poprzedzony został wprowadzeniem, w którym opisano tradycję ruchu olimpijskiego oraz zarys rozwoju pływania na świecie i w Polsce

Do opracowania narracji monografii wykorzystano czasopiśmiennictwo pedagogiczne, lekarsko-higieniczne i sportowe. Dotyczy ono okresu od końca XIX wieku do lat współczesnych, a pochodzi z Polski, Anglii, Hiszpanii, Niemiec, Portugalii, Słowacji i USA. Zgromadzony materiał obejmuje artykuły, sprawozdania, wspomnienia, protokoły, raporty olimpijskie zamieszczone w czasopismach oraz źródła internetowe. Przyjęta dla omawianego okresu periodyzacja zmierza do uwypuklenia rozwoju sportu pływackiego podczas igrzysk olimpijskich, a zasób istniejących źródeł i opracowań stworzył warunki niezbędne do podjęcia próby analizy zagadnienia sprecyzowanego w tytule pracy.

W opracowaniu wykorzystano materiały pochodzące z Narodowego Archiwum Cyfrowego, składnic akt okręgowych związków pływackich (Okręgowy Związek Pływacki w Katowicach, Rzeszowie), Polskiego Związku Pływackiego oraz ze zbiorów osób prywatnych. Najwięcej informacji źródłowych znajduje się w raportach olimpijskich wydawanych w latach 1896–2016. Dużą wartość posiadają też informacje zawarte w prasie sportowej, zwłaszcza w „Przeglądzie Sportowym” (1921–1939, 1945–1939), „Raz, Dwa, Trzy” (1931–1933), „Sporcie Wodnym” (1926–1929), „Sporcie Wyczynowym” (2005–2009) oraz w czasopiśmie „Pływanie” (2004–2012).

Do napisania pracy wykorzystano również relacje ustne szkoleniowców i zawodników:

- Roberta Białeckiego – trenera Pawła Korzeniowskiego, szkoleniowca PZP podczas igrzysk w Rio de Janeiro w 2016 r.,
- Doroty Brzozowskiej – wielokrotnej mistrzyni i rekordzistki Polski, finalistki igrzysk olimpijskich w Moskwie,
- Doroty Chylak – wielokrotnej mistrzyni i rekordzistki Polski, uczestniczki Zawodów Przyjaźni (1984 r.) oraz igrzysk olimpijskich w Seulu,
- Pawła Korzeniowskiego – wielokrotnego rekordzisty i mistrza Polski, mistrza i dwukrotnego wicemistrza świata, wielokrotnego mistrza Europy, czterokrotnego uczestnika igrzysk olimpijskich (Ateny, Pekin, Londyn, Rio de Janeiro),
- Jacka Krawczyka – wielokrotnego rekordzisty i mistrza Polski, uczestnika igrzysk w Meksyku,
- Alicji Pęczak-Graczyk – 82-krotnej mistrzyni i kilkudziesięciokrotnej rekordzistki Polski, 14-krotnej medalistki mistrzostw Europy, najwszechstronnejszej zawodniczki w historii polskiego pływania, trzykrotnej uczestniczki igrzysk olimpijskich (Barcelona, Atlanta, Sydney),
- Pawła Słomińskiego – trenera kadry narodowej, prezesa PZP, pięciokrotnego uczestnika igrzysk olimpijskich (Sydney, Ateny, Pekin, Londyn, Rio de Janeiro),
- Jana Wiederka – długoletniego głównego szkoleniowca kadry Polski, pięciokrotnego uczestnika igrzysk olimpijskich (Moskwa, Atlanta, Ateny, Pekin, Londyn).

W opracowaniu wykorzystano literaturę znajdującą się m.in.: w bibliotekach akademii wychowania fizycznego w kraju, w bibliotece Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, w bibliotekach Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytetu Warszawskiego, w Bibliotece Śląskiej w Katowicach oraz w bibliotekach Prešovská Univerzita w Preszowie, Uniwersytetu w Stuttgarcie, Uniwersytetu de Castilla La Mancha w Toledo, Politécnico do Porto w Porto. Duża część publikacji pochodzi z prywatnych bibliotek prof. Stanisława Zaborniaka oraz prof. Bernarda Woltmanna.

Wiele materiałów źródłowych pochodzi ze zbiorów działaczy, trenerów Polskiego Związku Pływackiego oraz zawodników. W dotarciu do nich pomógł mi fakt, że byłam zawodniczką klubu MKS Pałac Katowice i trenowałam pływanie w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu.

Zebrany materiał został opracowany zgodnie z przyjętą ogólnie metodologią badań historycznych, analizie źródeł archiwalnych i akt instytucjonalnych (w tym sprawozdań),

prasy sportowej i publikacji specjalistycznych oraz relacji zawodników, trenerów oraz działaczy. Zastosowano głównie metodę dedukcyjną i indukcyjną, analizę wtórną, opis, jak również porównania i dokumentację statystyczną.

Wyniki badań omówione zostały w pięciu rozdziałach głównych w układzie rzeczowym. W rozdziale pierwszym pokazane zostały tradycje ruchu olimpijskiego, opracowano go w oparciu o analizę literatury. Rozdział drugi dotyczy zarysu rozwoju pływania na świecie i w Polsce. Rozdział ten powstał między innymi w oparciu o prasę sportową okresu międzywojennego („Przegląd Sportowy”, „Sport Wodny”, „Stadjon”).

W rozdziale trzecim, składającym się z dwóch podrozdziałów – olimpijskie zawody pływackie w latach 1896–1944 oraz pływanie podczas igrzysk olimpijskich w latach 1948–2016 – dokonano analizy rozwoju pływania na igrzyskach olimpijskich w latach 1896–2016. Przedstawiono ewolucję konkurencji pływackich, obiektów olimpijskich, zmiany zachodzące w strojach pływackich, sylwetki najlepszych (wybranych) zawodników oraz trenerów, najważniejsze wydarzenia związane z pływaniem na igrzyskach. Analiza ta została przeprowadzona w dużej mierze w oparciu o raporty olimpijskie, prasę i czasopisma sportowe, przepisy FINA, strony internetowe krajowych związków pływackich oraz relacje.

Rozdział czwarty poświęcony został współzawodnictwu polskich pływaków na igrzyskach olimpijskich w latach 1928–2016 (w 1928 r. polska reprezentacja w pływaniu zadebiutowała na igrzyskach olimpijskich w Amsterdamie). Cennymi źródłami umożliwiającymi napisanie tego rozdziału były raporty olimpijskie, sprawozdania z działalności PZP, prasa i czasopisma sportowe oraz relacje ustne działaczy, trenerów i zawodników PZP.

W zakończeniu podsumowano wyniki przeprowadzonych badań oraz dokonano oceny zjawisk, które wystąpiły w pływaniu olimpijskim na świecie i w Polsce.

Część dokumentacyjną pracy, obok przypisów na odpowiednich stronach tekstu, stanowi bibliografia oraz materiał ilustracyjny, który w dużej mierze pochodzi z oficjalnej strony MKOl, ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego, z prasy sportowej, ze zbiorów prywatnych wcześniej wymienionych zawodników, trenerów i działaczy PZP oraz ze zbiorów własnych autorki. Praca zawiera też indeks nazwisk, wykaz skrótów, wykaz tabel i fotografii, obszerne aneksy oraz streszczenie w językach: angielskim, niemieckim i rosyjskim.

Przeprowadzenie analizy zebranych wiarygodnych materiałów źródłowych oraz szczegółowych studiów literatury przedmiotu pozwoliło na zrealizowanie postawionych celów.

Na przestrzeni omawianych 120 lat pływanie podczas igrzysk olimpijskich uległo wielu znaczącym zmianom, są one dobrze widoczne ze względu na przyjętą cenzurę czasową. W reprezentacjach olimpijskich poszczególnych państw zauważalny jest wzrost liczby uczestników konkurencji pływackich. Ewidentna jest też zmiana programów rywalizacji olimpijskiej w pływaniu, metod treningowych, przepisów. Bezsprzeczne zmiany dotyczą również budowy i wyposażenia pływalni olimpijskich. Organizacja igrzysk przez krajowe związki olimpijskie i pływackie była okolicznością mobilizującą w przygotowaniach sportowych, a same igrzyska, sposób ich organizacji, budowa obiektów sportowych były miejscem, z którego uczestnicy, trenerzy i działacze przenosili wzorce do krajowych związków i klubów. Z biegiem lat pływanie, po lekkiej atletyce, stało się jedną z najatrakcyjniejszych i najchętniej oglądanych dyscyplin olimpijskich – podczas igrzysk w Rio de Janeiro w konkurencjach pływackich wystartowało 950 zawodników reprezentujących 164 państwa. Wprowadzono dużą liczbę konkurencji, zawody pływackie zaczęto rozgrywać na olbrzymich halach, mogących pomieścić nawet kilkanaście tysięcy kibiców, co z kolei pozwoliło miłośnikom tego sportu na obejrzenie zawodów na żywo. Rozwój techniki umożliwił lepszą obserwację samych wyścigów pływackich, stosowano wiele kamer (również podwodnych), możliwa stała się też obserwacja czy dany zawodnik zbliża się do rekordu świata, czy rekordu olimpijskiego (linia rekordów). Wszystko to sprawiło, że ta dyscyplina olimpijska stała się bardzo atrakcyjna dla widzów i śledziły ją miliony osób na całym świecie. Ciągłe szuka się możliwości uatrakcyjnienia pływania jako widowiska sportowego, na igrzyskach olimpijskich. W Pekinie (2008 r.) wprowadzono konkurencję 10 km kobiet i mężczyzn na otwartym akwenie, co było właściwie powrotem do tradycji pierwszych nowożytnych igrzysk olimpijskich. Rozważane jest wprowadzenie na igrzyska w 2020 r. w Tokio nowych konkurencji pływackich, wszystko po to, aby przyciągnąć nowe rzesze kibiców. Multimedaliści i mistrzowie olimpijscy konkurencji pływackich zyskiwali sławę, byli bohaterami nie tylko w swoich krajach, na ich treningach wzorowali się konkurenci i młodzież uprawiająca ten sport. Zostawali nawet gwiazdami filmowymi (Johnny Weissmuller, Clarence Crabbe, Murray Rose); zajmowali wysokie stanowiska we władzach krajowych związków pływackich, jak również w organizacjach międzynarodowych, w tym w MKOl (Janet Evans, Aleksander Popow); angażowali się w kampanie antydopingowe (Michael Phelps). Z pływaniem na igrzyskach wiążą się również duże kontrakty reklamowe dla najlepszych zawodników, wpływy z reklam i transmisji telewizyjnych, produkcji sprzętu sportowego oraz współpraca z wieloma gałęziami nauki.

W czasie każdych igrzysk olimpijskich poprawiane były rekordy świata i rekordy olimpijskie. Podczas igrzysk w Tokio (1964 r.) i w Monachium (1972 r.) poprawiono je wszystkie, a podczas igrzysk olimpijskich w Pekinie (2008 r.) pływacy nie poprawili ich tylko na 6 dystansach (rozegrano 34 konkurencje). Można zadać sobie pytanie: gdzie jest granica ludzkich możliwości i kiedy pływacy przestaną bić rekordy świata i rekordy olimpijskie?

Po wprowadzeniu supernowoczesnych strojów (kombinezonów) pływackich LZR od lutego 2008 r., kiedy zawodnicy zaczęli w nich startować, do lutego 2009 r. ustanowionych zostało 108 rekordów świata. Po zakazaniu przez FINA startów w tych strojach wydawało się, że rekordy w nich ustanowione są nie do pobicia. Dzisiaj już część z nich została poprawiona również podczas igrzysk w Londynie (2012 r.) i Rio de Janeiro (2016 r.). Stosowanie przez zawodników dopingu, będące problemem współczesnego sportu, nie ominęło również tej dyscypliny. Aby rozwiązać to trudne zagadnienie, swe siły muszą zjednoczyć i być na równi surowe i konsekwentne władze MKOl, krajowe komitety olimpijskie oraz związki pływackie.

W omawianym okresie należy podkreślić niezaprzeczalną dominację w konkurencjach pływackich reprezentantów USA. Kraj ten posiada najlepiej funkcjonujący system organizacyjno-szkoleniowy na świecie. Liczba pływalni i klubów (w tym również osiedlowych) jest tak duża, że łatwe jest znalezienie wielu utalentowanych zawodników. Aby pływanie (tak jak każda inna dyscyplina sportu) stało na wysokim poziomie, konieczna jest duża liczba trenującej młodzieży, klubów, a co za tym idzie duża konkurencja. Masowe uprawianie pływania daje większe szanse na medale olimpijskie. W USA organizowane są kilkudniowe zawody, w których bierze udział nawet 2000 sportowców startujących na kilku dystansach dziennie. Już bardzo młodzi zawodnicy potrafią pływać bardzo dobrze technicznie i rozgrywać taktycznie swoje wyścigi. Młodocianych pływaków przyzwyczajają się do konieczności rywalizacji ze względu na bardzo silną konkurencję. Trenerzy nie przyśpieszają czasu osiągnięcia dobrych wyników sportowych, co umożliwia późniejszy pełny rozwój zawodnika. W końcu należy wspomnieć o programach stypendialnych dla sportowców, które umożliwiają im kontynuowanie kariery sportowej i nauki oraz o wybitnych trenerach, którzy mają do dyspozycji najnowocześniejsze osiągnięcia naukowe. Między innymi te czynniki powodują, że USA na każdych igrzyskach prezentują nowe gwiazdy pływania, często nastoletnie, odnoszące spektakularne sukcesy sportowe. Dlatego kraj ten może poszczycić się takimi reprezentantami, jak: Mark Spitz, Matt Biondi czy Michael Phelps.

Na tym tle wydaje się, że aby poprawić stan polskiego pływania należy podtrzymać i rozwijać rodzime osiągnięcia organizacyjno-szkoleniowe, ale też czerpać ze wzorców

państw, których zawodnicy przodują w rankingach światowego pływania. Polepszyć organizację i poziom szkolenia masowego pływania, w dalszym ciągu budować nowe pływalnie, prawidłowo zarządzać istniejącymi klubami sportowymi i stworzyć system zachęcający do powstawania nowych. Konieczna jest też lepsza współpraca trenerów zwłaszcza na linii trener klubowy – trener kadry oraz dofinansowanie na odpowiednim poziomie szkół mistrzostwa sportowego. To wszystko powinno przyczynić się do zwiększenia konkurencji wśród pływaków, a to z kolei powinno spowodować napływ do kadry narodowej zawodników będących w stanie podjąć rywalizację o medale olimpijskie.

Treść monografii jest skierowana do studentów wychowania fizycznego, turystyki i rekreacji, do pracowników uczelnianych zakładów i katedr historii kultury fizycznej, słuchaczy kursów instruktorskich i trenerskich – specjalność pływanie oraz do osób interesujących się tematyką igrzysk olimpijskich i pływania sportowego. Może być przydatne do nauczania przedmiotów pływanie i historia kultury fizycznej.

Tematykę badań związanych z rozwojem pływania na świecie i w Polsce oraz olimpiżmem upowszechniałam w następujących recenzowanych artykułach:

- **Iwona Tabaczek-Bejster:** *Rozwój pływania i sportu pływackiego na ziemiach polskich w dwudziestoleciu międzywojennym.* (w:) T. Jurek, K. Obodyński, S. Zaborniak (red.) *Z dziejów turystyki i sportu w Polsce.* Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów 2009, s. 356-368 (ISBN: 978-83-7338-500-9);
- **Iwona Tabaczek-Bejster:** *Polish swimmers in the international competitions (1922–2014)* (w:) *Plávanie – veda v praxi 2014.* Univerzita Koménskeho v Bratislave. Bratislava 2014, s. 170–184 (ISBN: 978-80-8127-121-2);
- **Iwona Tabaczek-Bejster, Stanisław Zaborniak:** *The beginning of swimming teaching methodology before 1939 (Początki metodyki nauczania pływania przed 1939 rokiem)* (w:) *Scientific Review of Physical Culture 2014, volume 4, issue 4* p. 162–171 [online];
- Stanisław Zaborniak, **Iwona Tabaczek-Bejster, Otylia Jędrzejczak:** *The studies and the outline of the beginning of swimming in Poland (until 1914).* (Studia i szkice z początków pływania na ziemiach polskich do 1914 r.) (w:) *Scientific Review of Physical Culture 2014, volume 4, issue 2* p. 100–116 [online];
- **Iwona Tabaczek-Bejster:** *Pływanie podczas letnich igrzysk olimpijskich w latach 1896–2012 – szkic zagadnienia* (w:) T. Jurek, R. Urban (red.) *Kultura fizyczna w Polsce Ludowej i w Trzeciej Rzeczypospolitej.* Gorzów Wielkopolski 2016 tom XII (3), s. 205–226 (ISBN:978-83-944834-1-8);

- **Iwona Tabaczek-Bejster**, Alicja Pęczak-Graczyk: *Udział polskich pływaków w rywalizacji międzynarodowej – igrzyska olimpijskie (1928–2012)* (w:) J. Eider, R. Urban (red.) *Bohaterowie igrzysk. Biografie zbiorowe i indywidualne polskich olimpijczyków*. Uniwersytet Szczeciński, Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej. Szczecin 2016, s. 24–38 (ISBN: 978-83-945736-2-1);
- **Iwona Tabaczek-Bejster**, Mirosław Jakubczyk: *Udział polskich pływaków w rywalizacji międzynarodowej – igrzyska paraolimpijskie (1972–2012)* (w:) M. Przydział, I. Pezdan-Śliż, J. Zieliński (red.) *Kultura fizyczna osób niepełnosprawnych w obliczu wyznań współczesnego świata*. Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2018, s. 48–65 (ISBN: 978-83-951759-4-7).

Kolejna monografia nosi tytuł: ***Rozwój sportu ratowniczego w Polsce w latach 1967–2012. Zarys problematyki***. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2013, 194 ss. Jest napisana we współautorstwie z dr. Grzegorzem Koniecznym (wtedy adiunktem w Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu). Faktycznie było to pierwsze syntetyczne opracowanie dotyczące sportu ratowniczego w Polsce. W monografii pt. *Działalność Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego 1962–1989*, Zarząd Główny, Warszawa 2012, znajduje się rozdział dotyczący zawodów ratowniczych i autorka opublikowała wcześniej kilka artykułów naukowych podejmujących tę tematykę, jednak wyżej wymienione opracowanie przedstawia to zagadnienie w dużo szerszym kontekście, między innymi poszerza historiografię sportu ratowniczego o lata 1990–2012, a także obejmuje problematykę zawodów w ratownictwie nadmorskim, nieporuszaną we wcześniejszej monografii. Dlatego celowe było podjęcie tej nieopracowanej wcześniej tematyki.

Głównym celem badań było przedstawienie działalności sportowej WOPR w Polsce od 1967 r. Wówczas to odbyły się pierwsze ogólnopolskie zawody o tytuł „króla ratowników”. Temat ten został przedstawiony na tle powstania i działalności WOPR poczynając od 1962 do 2012 r. Zasób istniejących źródeł i opracowań stworzył warunki niezbędne do podjęcia analizy zagadnienia sprecyzowanego w tytule opracowania. Zgromadzony materiał obejmuje artykuły, sprawozdania, wspomnienia zawodników, trenerów, działaczy, wyniki techniczne, regulaminy, protokoły zawodów oraz źródła internetowe. Wiele dokumentów, zwłaszcza dotyczących zawodów ratowniczych, znajduje się w zbiorach autorów opracowania, gdyż od wielu lat związani są z WOPR, a także jako zawodnicy uczestniczyli w części opisywanych wydarzeń.

W opracowaniu wykorzystano materiały znajdujące się w składnicach akt związków sportowych i organizacji społecznych oraz pochodzące ze zbiorów prywatnych, w tym m.in. w: Zarządzie Głównym WOPR w Warszawie, Wojewódzkich WOPR w Katowicach, Poznaniu, Wrocławiu, Rejonowym WOPR w Lublinie, Oddziale Rejonowym Śląskiego WOPR w Tychach i Wolbromiu. Wiele informacji znaleziono w Zarządzie Głównym WOPR, a najważniejsze z nich – to sprawozdania z działalności za okres kolejnych kadencji, zawierają one także informacje dotyczące zawodów ratowniczych. Dużą wartość posiadają źródła pochodzące ze składnic akt Wojewódzkiego WOPR w Katowicach oraz Wojewódzkich WOPR w Poznaniu i Wrocławiu. Znajdują się tam m.in. komunikaty mistrzostw Polski w ratownictwie wodnym, dyplomy, plakaty. Niewiele informacji dotyczących zawodów ratowniczych można znaleźć w prasie sportowej, zwłaszcza w „Przeglądzie Sportowym” (1978–1983), „Sporcie” (1976–1982) oraz „Tempie” (1972), natomiast największą wartość posiadają informacje zawarte w miesięcznikach „Żagle” (1959–1972) oraz „Żagle i Jachting Motorowy” (1973–1990). W pracy wykorzystano również relację ustną Wojciecha Płóciennika – prezesa ZG WOPR, który przez wiele lat brał udział w opisywanych wydarzeniach. Informacji pozwalających uzupełnić wiadomości na temat rywalizacji sportowej ratowników WOPR dostarczyły wywiady przeprowadzone z zawodnikami i trenerami:

- Mariuszem Baranem – wielokrotnym reprezentantem Polski w ratownictwie wodnym,
- Wojciechem Blecharem – trzykrotnym indywidualnym mistrzem świata w ratownictwie wodnym, kilkunastokrotnym mistrzem Polski,
- Katarzyną Jamrozik – mistrzynią świata w ratownictwie wodnym,
- Izabellą Krüger – wielokrotną reprezentantką Polski w ratownictwie wodnym,
- Edwardem Mężykiem – wielokrotnym uczestnikiem Mistrzostw Nivea Ratowników WOPR,
- Tomaszem Skoczylasem – wielokrotnym reprezentantem Polski w ratownictwie wodnym,
- Joanną Sulewską-Saternus – wielokrotną reprezentantką Polski w ratownictwie wodnym,
- Krzysztofem Wabiczem – wielokrotnym mistrzem i reprezentantem Polski, trenerem kadry narodowej ratowników WOPR,
- Ryszardem Tyłkiem – długoletnim trenerem kadry Śląska w ratownictwie wodnym.

Do napisania opracowania wykorzystano literaturę znajdującą się m.in. w bibliotekach uczelnianych akademii wychowania fizycznego w kraju, w bibliotece Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, w bibliotekach Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Poznańskiego i Uniwersytetu Warszawskiego, w Bibliotece Śląskiej w Katowicach. Znakomita większość źródeł pochodzi ze zbiorów prywatnych działaczy, instruktorów, sędziów, trenerów oraz ratowników WOPR.

Publikacja przedstawia rozwój sportu ratowniczego w latach 1967–2012 w Polsce. Data początkowa wiąże się z organizacją pierwszych ogólnopolskich, zawodów ratowniczych, natomiast cezurą końcową jest 2012 r. Przyjęty do przeprowadzenia badań 45-letni okres historyczny ma duże znaczenie w rozwoju WOPR i sportu ratowniczego, oraz doskonale ukazuje zmiany zaistniałe w polskim sportowym ratownictwie wodnym.

Zebrany materiał poddany został przyjętej ogólnie metodologii badań historycznych, w tym analizie materiałów źródłowych (sprawozdań), prasy sportowej i publikacji fachowych oraz relacji. Zastosowano głównie metodę indukcyjną i dedukcyjną, analizę wtórną, opis, porównania i metody statystyczne.

Wyniki badań omówione zostały w czterech rozdziałach w układzie rzeczowym.

W rozdziale pierwszym przedstawiono powstanie i działalność WOPR w latach 1962–2012. Rozdział drugi dotyczy ogólnopolskich zawodów w ratownictwie wodnym, został on podzielony na trzy podrozdziały. W pierwszym podrozdziale zostały opisane letnie mistrzostwa Polski w latach 1967–2012, w drugim pokazano przebieg zimowych mistrzostw Polski w latach 2009–2012 (w 2009 r. zimowe mistrzostwa Polski zostały rozegrane po raz pierwszy), natomiast w trzecim opisano zawody z cyklu Grand Prix w latach 2008–2012 (zawody te przeprowadzono po raz pierwszy w 2008 r.).

W rozdziale trzecim przeprowadzono analizę ogólnopolskich zawodów w ratownictwie nadmorskim, nigdy wcześniej nieopisywanych. W rozdziale tym przedstawiono zawody nadmorskie w latach 1979–2012 oraz Mistrzostwa Nivea Ratowników WOPR od 2002 r. (kiedy to po raz pierwszy rozegrano te zawody) do 2011 r., w którym odbyły się one po raz ostatni.

W rozdziale czwartym omówiono największe osiągnięcia polskich ratowników we współzawodnictwie międzynarodowym od 1978 r. (w tym roku reprezentacja Polski w ratownictwie wodnym wzięła udział po raz pierwszy w mistrzostwach świata w ratownictwie wodnym w Londynie) do 2012 r.

Wyniki badań wykazały, że konkurencje zawodów w ratownictwie wodnym uległy znacznej ewolucji, a same zawody przyciągają coraz liczniejsze rzesze ratowników –

sportowców. Ratownictwo wodne jako dyscyplina sportowa pełniło funkcję użytkową. Od sportowców – ratowników zależało bezpieczeństwo osób wypoczywających nad wodą. Celem zawodów jest propagowanie ratownictwa wodnego oraz zachęcenie młodych ludzi do wstępowania w szeregi społecznej organizacji WOPR, a także sprawdzenie poziomu wykształcenia i sprawności fizycznej ratowników. Za sprawą wprowadzenia nowych konkurencji zawody ratowników WOPR w ostatnich latach stały się bardzo widowiskowe (najbardziej atrakcyjne dla publiczności były Mistrzostwa Nivea Ratowników WOPR rozgrywane nad morzem). Zawody te stoją na bardzo wysokim poziomie sportowym, zwłaszcza konkurencje rozgrywane na pływalni, ze względu na częste uczestnictwo w nich czołówki polskich pływaków (albo zawodników, którzy zakończyli pływacką karierę sportową). Od lat o medale walczą niestety głównie przedstawiciele kilku województw, wiąże się to z liczbą krytych pływalni i klubów pływackich, które wychowują przyszłych mistrzów nie tylko w pływaniu, ale również w technikach ratownictwa wodnego. Należy też podkreślić, że aktualnie zawody w ratownictwie wodnym odbywają się przez cały rok: letnie mistrzostwa Polski, zimowe mistrzostwa Polski, edycje Grand Prix, Mistrzostwa Nivea Ratowników WOPR, a nie jak we wcześniejszych latach głównie przed sezonem letnim.

Sport ratowniczy był tylko jedną z gałęzi działalności WOPR, a na wyniki polskich ratowników należy popatrzeć przez pryzmat ich przydatności w sprawowaniu opieki ratowniczej nad wodami. Osiągnięcia odzwierciedlają umiejętności, a doskonałe wyniki na zawodach świadczyły o wysokich kwalifikacjach. Ratownictwo wodne jako dyscyplina sportowa nieolimpijska nie jest powszechnie znane. Publikacja ta miała za zadanie popularyzację sportu ratowniczego i pokazanie dużych, aczkolwiek powszechnie nieznanych, osiągnięć polskich ratowników w kraju i na arenie międzynarodowej.

Obok wymienionych opracowań, wyniki badań ewolucji ratownictwa wodnego przedstawiałam w recenzowanych i ogólnodostępnych w Polsce i poza jej granicami publikacjach, są to m.in.:

- **Iwona Tabaczek-Bejster:** *Organizacje zajmujące się ratownictwem na ziemiach polskich (do 1969 r.).* Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2010, 180 ss. (ISBN 978-83-7338-563-4) **monografia;**
- **Iwona Tabaczek-Bejster:** *Działalność Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego 1962–1989.* Zarząd Główny WOPR. Warszawa 2012, 272 ss. (ISBN 978-83-934686-0-7) **monografia;**
- Rafał Kołodziej, **Iwona Tabaczek-Bejster**, Antoni Dudziak: *Ratownictwo wodne – wybrane zagadnienia,* Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wydanie drugie

zmienione. Rzeszów 2014, 152 ss. (ISBN: 978-83-7338-992-2) **podręcznik akademicki**;

- **Iwona Tabaczek-Bejster**, Bogdan Myckan: *Rátivnictvo na vodi v Pol'si (kiniec' XIX - počatok XX st.)* Visnik Prikarpats'kogo unìversitetu. Seriâ: fizična kul'tura. Iwano-Frankiwnsk 2011, vip. 13, s. 12–18;
- **Iwona Tabaczek-Bejster**: *Działalność Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego na ziemi rzeszowskiej (1971–2011)* (w:) K. Obodyński, P. Król, W. Bajorek (red.) *Spoleczno-kulturowe studia z kultury fizycznej*. Uniwersytet Rzeszowski. Rzeszów 2012, s. 736–750 (ISBN: 978-83-89721-24-2);
- **Iwona Tabaczek-Bejster**, Rafał Kołodziej, Bogumił Lewandowski: *The changes that took place in water lifeguards' training in Poland between 1962–2009 (Zmiany zachodzące w szkoleniu ratowników wodnych w Polsce w latach 1962–2009)* (w:) I. Tabaczek-Bejster (red.) *Specialist lifesaving selected issues*. Rzeszów 2013, s. 51–59 (ISBN: 978-83-7338-878-9).
- Pavel Ruzbarsky, **Iwona Tabaczek-Bejster**: *Zarys powstania i szkolenie Vodnej Záchranej Služby Slovenského Červeného Kríža (1966–2012)* (w:) B. Lewandowski, M. Wojtaszek (red.) *Wybrane problemy ratownictwa medycznego cz. 1*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów 2014, s. 122–132 (ISBN: 978-83-7996-069-9);
- Rafał Kołodziej, **Iwona Tabaczek-Bejster**: *Działalność Przemyskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w latach 2003–2012* (w:) B. Lewandowski, M. Wojtaszek (red.) *Wybrane problemy ratownictwa medycznego cz. 1*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów 2014, s. 178–188 (ISBN: 978-83-7996-069-9);
- Grzegorz Konieczny, **Iwona Tabaczek-Bejster**: *Osiągnięcia wrocławskich ratowników WOPR podczas letnich mistrzostw Polski i rywalizacji międzynarodowej (1967–2014)* (w:) L. Nowak, T. Jurek (red.) *Kultura fizyczna w Polsce Ludowej*. Gorzów Wielkopolski 2016 tom XII (2), s. 133–155 (ISBN: 978-83-944834-0-1);
- **Iwona Tabaczek-Bejster**, Jerzy Kiszka, Dorota Ozga: *Is the Water Rescue Service in Poland Heading in the Right Direction? Preparing Lifeguards to the Standards of First Aid in Europe* (w:) *Wilderness and Environmental Medicine* 2018, vol. 29, iss.2, 279–281 DOI: 10.1016/j.wem.2018.01.010 [online];
- Jerzy Kiszka, **Iwona Tabaczek-Bejster**, Katarzyna Walicka-Cupryś: *Preparation of lifeguards to Basic Life Support in the drowning* (w:) *American Journal of Emergency Medicine* 2018, vol. 36, iss.12, s. 2335 DOI: 10.1016/j.ajem.2018.08.008 [online];

- **Iwona Tabaczek-Bejster**, Grzegorz Konieczny: *Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w międzynarodowych strukturach ratownictwa wodnego (1971–2012)* (w:) T. Jurek, R. Urban (red.) *Kultura fizyczna w Polsce Ludowej i w Trzeciej Rzeczypospolitej*. Gorzów Wielkopolski 2016 tom XII (3), s. 243–260 (ISBN: 978-83-944834-1-8);
- **Iwona Tabaczek-Bejster**, Artur Szymański, Jerzy Kiszka: *Bieszczadzkie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe – 40 lat działalności (1976–2016)* (w:) Rozprawy Naukowe Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, 2018, T. 61, s. 111–122 [online];
- **Iwona Tabaczek-Bejster**, Igor Baran, Pavel Ruzbarsky: *Zawody w ratownictwie wodnym Vodnej Záchrannej Služby Slovenského Červeného Kríža (1981–2016)*, s. 425–437 (w:) I. Pezdan-Śliż, M. Przydział (red.) *Z tradycji kultury fizycznej w 150-lecie sportu w Polsce*. Uniwersytet Rzeszowski. Rzeszów 2018, s. 389–406 (ISBN: 978-83-65293-58-9).

Kolejny obszar moich zainteresowań naukowych obejmuje turystykę wodną w Polsce, szczególnie w okresie 20-lecia międzywojennego oraz sporty wodne. Wyniki badań opublikowane zostały w artykułach:

- Stanisław Zaborniak, **Iwona Tabaczek-Bejster**: *Canoe tourism in Poland (1919-1939) (Turystyka kajakowa w Polsce 191–1939)* (w:) Scientific Review of Physical Culture 2014, volume 4, issue 4 p. 200–210 [online];
- Stanisław Zaborniak, **Iwona Tabaczek-Bejster**: *The tradition of sailing tourism in the world and Poland before 1918 (Tradycje turystyki żeglarskiej na świecie i w Polsce przed 1918 r.)* (w:) Scientific Review of Physical Culture 2015, volume 5, issue 1 p. 59–64 [online];
- Stanisław Zaborniak, **Iwona Tabaczek-Bejster**: *The outline of sailing tourism tradition in Poland (1918–1939)* (w:) Scientific Review of Physical Culture. Rzeszów, 2015. Volume 5, issue 2 p. 70–79 [online];
- Stanisław Zaborniak, **Iwona Tabaczek-Bejster**: *Tourism and recreation on inland water routes in the Second Polish Republic (Turystyka i rekreacja na śródlądowych szlakach wodnych II Rzeczypospolitej)* (w:) Scientific Review of Physical Culture. Rzeszów, 2015. Volume 5, issue 3 p. 178–187 [online];
- Miłosz Szczudło, **Iwona Tabaczek-Bejster**, Stanisław Zaborniak: *Działalność sekcji kajakowej Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego Uniwersytetu*

Rzeszowskiego (1993–2016) (w:) Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Kultura Fizyczna 2017, t. 16, nr 4, s. 73–93 [online];

- Miłosz Szczudło, **Iwona Tabaczek-Bejster**: *Rozwój i osiągnięcia sportowe kajakarstwa klasycznego w Rzeszowie (1955–2016)* (w:) I. Pezdan-Śliż, M. Przydział (red.) *Z tradycji kultury fizycznej w 150-lecie sportu w Polsce*. Uniwersytet Rzeszowski. Rzeszów 2018, s. 389–406 (ISBN: 978-83-65293-58-9).

IV. Informacje o pozostałych osiągnięciach naukowo-badawczych po uzyskaniu stopnia doktora

1. Dane bibliometryczne

Autor lub współautor oryginalnych, poglądowych i kazuistycznych publikacji naukowych: 63

Sumaryczna liczba punktów MNiSW uzyskanych po obronie pracy doktorskiej: 307

Sumaryczny impact factor zgodnie z rokiem opublikowania: 2,451

Liczba cytowani z wykluczeniem autocytowań (ISI Web of Science): 4

Indeks Hirsch'a (wg ISI Web of Science): 1

Szczegółowa analiza bibliometryczna (zał. nr 7)

2. Udział w projektach naukowo-badawczych

- Grant badawczy uczelniany. Tytuł projektu „Dziecko Bieszczadzkie” „Dziecko Podkarpackie” – budowa somatyczna, sprawność motoryczna oraz nawyki żywieniowe dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 18 lat na terenie miast i wsi okręgu bieszczadzkiego i województwa podkarpackiego 2013/2014. Badania prowadzone były w Katedrze Nauk Biomedycznych na Wydziale Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego DN-5121/15/2013, DN-5121/65/2014 – wykonawca badań

Czas realizacji projektu: 2013–2014

Efekt badań: przedstawienie wyników badań na posiedzeniu rady powiatu bieszczadzkiego

- Tytuł projektu: „Sporty pływackie w Polsce w latach 1945–1989” VI.4.KHKF, URWWF/S/O7 – kierownik problemu

Czas realizacji projektu: 2009–2010

Efekt badań: opublikowanie 2 artykułów naukowych

- Tytuł projektu: „Rozwój kultury fizycznej na ziemiach polskich w II Rzeczypospolitej ze szczególnym uwzględnieniem ewolucji struktur organizacyjnych ogólnopolskich i regionalnych w zakresie wychowania fizycznego, sportu i turystyki” WWF/PB/3
– wykonawca badań
Czas realizacji projektu: 2011
Efekt badań: przedstawienie wyników badań podczas konferencji naukowej, opublikowanie artykułu naukowego

- Na zamówienie ZG WOPR w Warszawie, z okazji 50-lecia istnienia WOPR w Polsce zrealizowałam projekt badawczy dokumentujący działalność tej organizacji w latach 1962–1989 (wg stopki redakcyjnej)
Czas realizacji projektu: 2011–2012
Efekt badań: opublikowanie monografii naukowej, przedstawianie wyników badań podczas obchodów 50-lecia działalności WOPR zorganizowanych przez Rzeszowski WOPR

- Tytuł projektu: „Rozwój sportu ratowniczego w Polsce”
Planowany czas realizacji projektu: 2012–2013 – kierownik projektu
Efekt badań: opublikowanie artykułu i monografii naukowej, przedstawienie wyników badań podczas konferencji naukowej

- Tytuł projektu: „Z dziejów kultury fizycznej w Polsce” WWF/PB/2 – główny wykonawca badań
Czas realizacji projektu: 2013
Efekt badań: opublikowanie 2 artykułów naukowych

- Tytuł projektu: „Pływanie na igrzyskach olimpijskich w latach 1896–2016” – kierownik projektu, główny wykonawca badań
Czas realizacji projektu: 2013–2017
Efekt badań: opublikowanie artykułu i monografii naukowej, przedstawienie wyników badań podczas konferencji naukowej

- Tytuł projektu: „Porównanie jakości zabiegów resuscytacyjnych wykonywanych przez dwu- i trzyosobowe podstawowe zespoły ratownictwa medycznego – badania symulatorowe” – wykonawca badań
Czas realizacji projektu: 2014
Efekt badań: przedstawienie wyników badań podczas 2 konferencji naukowych

- Tytuł projektu: „Z dziejów kultury fizycznej” w Polsce WWF/PB/2 – wykonawca badań
Czas realizacji projektu: 2016
Efekt badań: opublikowanie artykułu naukowego, przedstawienie wyników badań podczas 2 konferencji naukowych

- Tytuł projektu: „Działalność Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego na terenie Polski (1989–2012)” WM/20/2017/D – kierownik projektu badawczego
Czas realizacji projektu: 2018–2019
Efekt badań: opublikowanie 3 artykułów naukowych, przedstawienie wyników badań podczas konferencji naukowej

- Tytuł projektu: „Ocena zmienności składu ciała, sprawności motorycznej, wydolności fizycznej i stylu życia młodzieży akademickiej z uwzględnieniem wybranych parametrów hematologicznych i biochemicznych” 8/4/2017 – wykonawca badań części związanej ze studentami z niepełnosprawnościami
Czas realizacji projektu: 2018–2019
Planowany efekt badań: opublikowanie artykułu naukowego

- Tytuł projektu: „Działalność, zarządzanie i organizacja wodnych służb ratowniczych w Polsce i na Ukrainie” – kierownik projektu
Czas realizacji projektu: 2018–2020
Planowany efekt badań: opublikowanie 2 artykułów naukowych

- Tytuł projektu: „Bieszczadzkie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe – 45 lat działalności (1976–2021)” – kierownik projektu badawczego, główny wykonawca badań

Czas realizacji projektu: 2019–2021

Planowany efekt badań: publikacja monografii naukowej, ogłoszenie referatu podczas obchodów 45-lecia BWOPR

3. Staże naukowe i wizyty studyjne

Universidad de Castilla La Mancha w Toledo Hiszpania Facultad de Actividad Fisica y Ciencias del Deporte – Wydział Sportu (maj 2014).

Podczas wizyty zapoznałam się z infrastrukturą uczelni, obiektami sportowymi oraz funkcjonowaniem wydziału sportu. Spotkałam się z pracownikami naukowo-dydaktycznymi uczelni. Przeprowadziłam zajęcia z pływania i ratownictwa wodnego, brałam też udział w programowych zajęciach muzyczno-ruchowych prowadzonych dla studentów wydziału sportu. Skorzystałam również z zasobów biblioteki wydziału sportu, materiały tam znalezione dotyczące olimpizmu wykorzystałam w monografii pt. *Pływanie na igrzyskach olimpijskich 1896–2016*.

Presovska Univerzita v Presove – Fakulta Sportu Słowacja (grudzień 2014).

Podczas pobytu zapoznałam się z programami naukowymi tam realizowanymi, spotkałam się z pracownikami podejmującymi podobne problemy badawcze oraz uczestniczyłam w seminariach naukowych. Prowadziłam zajęcia z pływania oraz ratownictwa wodnego. Efektem pobytu na tej uczelni było nawiązanie kontaktów z pracownikami naukowo-dydaktycznymi, między innymi prof. dr hab. Janem Jungerem oraz dziekanem dr hab. Pawłem Ruzbarskim, zajmującym się podobną problematyką badawczą – pływaniem oraz ratownictwem wodnym. Miałam też możliwość zapoznania się z bazą i sprzętem oraz sposobem organizacji letnich obozów programowych. Wizyta ta oraz wymiana poglądów zaowocowały wydaniem 2 wspólnych artykułów naukowych (Pavel Ruzbarsky, Iwona Tabaczek-Bejster: *Zarys powstania i szkolenie Vodnej Záchrannej Služby Slovenského Červeného Kríža (1966–2012)* (w:) B. Lewandowski, M. Wojtaszek (red.) *Wybrane problemy ratownictwa medycznego* cz. 1. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów 2014, s. 122–132 (ISBN 978-83-7996-069-9), Iwona Tabaczek-Bejster, Igor Baran, Pavel Ruzbarsky: *Zawody w ratownictwie wodnym Vodnej Záchrannej Služby Slovenského Červeného Kríža (1981–2016)*, s. 425–437 (w:) I. Pezdan-Śliż, M. Przydział (red.) *Z tradycji kultury fizycznej w 150-lecie sportu w Polsce*. Uniwersytet Rzeszowski. Rzeszów 2018, s. 389–406 (ISBN: 978-83-65293-58-9), oraz podjęciem w styczniu 2019 r. nowego projektu

badawczego. Podczas tego pobytu skorzystałam również z zasobów biblioteki uniwersyteckiej, gdzie znalazłam materiały przydatne do prowadzonych przeze mnie badań naukowych.

Stanford University School of Medicine – Emergency Medicine USA (październik 2015) wizyta studyjna.

Stanford University plasuje się na drugim miejscu w ogólnym rankingu wszystkich uniwersytetów na świecie. Absolwenci i wykładowcy Uniwersytetu Stanforda zdobyli w sumie ponad pięćdziesiąt Nagród Nobla. Departament Medycyny Ratunkowej, który odwiedziłam podczas wizyty studyjnej jest jednym z najlepszych na świecie. Podczas wizyty zapoznałam się z infrastrukturą uczelni, funkcjonowaniem poszczególnych wydziałów, systemem zarządzania zasobami ludzkimi, potencjałem badawczym oraz projektami badawczymi realizowanymi przez zespół pracowników Departamentu Medycyny Ratunkowej. Uczestniczyłam w warsztatach specjalistycznych dotyczących działania systemu Ratownictwa Medycznego w USA oraz spotkaniu dyrekcji okręgu San Mateo i z zespołem pracowników Departamentu Medycyny Ratunkowej w Stanford. Uczestniczyłam też w warsztatach praktycznych dotyczących funkcjonowania lotniczego pogotowia ratunkowego w stanie Kalifornia. Zapoznałam się z wyposażeniem śmigłowca lotniczego pogotowia ratunkowego oraz brałam udział w zajęciach dydaktycznych. Zapoznałam się również z innowacyjnymi metodami i technikami nauczania na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Stanforda (indywidualny opiekun, system III-semesteralny). Brałam udział w panelu dyskusyjnym nt. innowacji w badaniach naukowych. Wizyta ta okazała się niezwykle owocna ze względu na moją pracę związaną m.in. z prowadzeniem zajęć z ratownictwa wodnego dla ratowników medycznych oraz w związku ze szkoleniem przeze mnie ratowników wodnych. Ponadto odbyłam wizytę w bibliotece Wydziału Medycznego, w której zbiorach znalazłam materiały wykorzystane później w pracy naukowej. Zapoznałam się też z obiektami sportowymi Uniwersytetu Stanforda oraz organizacją zajęć wychowania fizycznego dla studentów tej uczelni.

School of Education o the Polytechnic of Porto Portugalia. Szkolenie podwyższające kwalifikacje zawodowe Erasmus + (maj 2017).

Podczas wizyty zapoznałam się z infrastrukturą uczelni, funkcjonowaniem poszczególnych wydziałów, ich strukturą organizacyjną z uwzględnieniem przystosowania dla studentów z niepełnosprawnością. Poznałam również systemy wsparcia /pomocy osobom

niepełnosprawnym na tej uczelni. Zapoznałam się z pracami jednostek uczelni zajmujących się osobami niepełnosprawnymi oraz mogłam wymienić się doświadczeniami oraz dobrymi praktykami z pracownikami naukowo-dydaktycznymi i administracyjnymi tej uczelni. Poznałam też sposób finansowania wsparcia studentów niepełnosprawnych na tej uczelni. Skorzystałam też z zasobów biblioteki School of Education o the Polytechnic of Porto Portugalia, które okazały się przydatne w mojej pracy naukowej.

Staż krótki naukowy – Katedra Wychowania Fizycznego i Sportu Zamiejscowy Wydział Kultury Fizycznej w Gorzowie Wlkp. (maj 2013).

Opiekunem naukowym stażu była prodziekan ds. nauki dr hab. Anna Skarpańska-Stejnborn, która prowadziła rozległe badania naukowe w obszarze nauk o zdrowiu, co było związane z moją pracą dydaktyczną. Pracownikiem AWF był w tym czasie prof. Bernard Woltmann, będący moim opiekunem naukowym. Działalność naukowa Profesora koncentrowała się głównie wokół problematyki historii kultury fizycznej, w tym również olimpizmu, a uczelnia była bardzo silnym ośrodkiem naukowym skupiającym historyków kultury fizycznej. Jednym z rezultatów stażu – po licznych indywidualnych konsultacjach z prof. B. Woltmannem – było przeprowadzenie szczegółowej analizy materiału źródłowego, odpowiedni dobór metod, technik i narzędzi badawczych, co stanowiło pierwszą fazę procesu badawczego. W ramach tych konsultacji powstała konstrukcja mojej monografii habilitacyjnej pt. *Pływanie na igrzyskach olimpijskich w latach 1896–2016* oraz opracowanie planu dalszego mojego rozwoju naukowego. Podczas stażu nawiązałam kontakty z pracownikami naukowo-dydaktycznymi oraz władzami dziekańskimi. W szczególności cenne okazały się spotkania z prodziekan ds. nauki AWF Gorzów dr hab. Anną Skarpińską-Stejnborn, podczas których wymieniono doświadczenia i poglądy na temat zmian w ustawie o szkolnictwie wyższym, Krajowych Ram Kwalifikacji, zapoznanie się z harmonogramami zajęć, sposobem opracowania programów kształcenia. Uczestniczyłam też w zajęciach dydaktycznych prowadzonych przez pracowników AWF Gorzów, oraz odbyłam wizytę w Zakładzie Pływania i Ratownictwa Wodnego AWF Poznań. Spotkania z pracownikami dydaktyczno-naukowymi Zakładu Historii i Organizacji Kultury Fizycznej umożliwiły mi zapoznanie się z projektami badawczymi prowadzonymi przez pracowników tego zakładu. Miałam też możliwość zapoznanie się z bazą i sprzętem oraz sposobem organizacji letnich obozów programowych. Bardzo cenna była też możliwość korzystania z bazy bibliotecznej AWF Gorzów i AWF Poznań, skorzystałam ze znajdującej się w tych bibliotekach prasy i czasopism sportowych. Bardzo interesujące było spotkanie z trenerem kadry Polski

niepełnosprawnych lekkoatletów, uczestnikiem paraolimpiady w Londynie, Zbigniewem Lewkowiczem. Spotkanie to stało się dla mnie inspiracją do zajęcia się w swej pracy naukowej również tematyką sportu osób niepełnosprawnych. Wszystkie zdobyte podczas stażu doświadczenia były później przydatne w mojej pracy naukowej, jak również dydaktycznej.

4. Konferencje naukowe

Krajowe i międzynarodowe, w tym zagraniczne (udział czynny):

- Konferencja Naukowa pt. *Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe – nowe standardy*, Mysłowice 20.11.2007 r.
- XIII Międzynarodowy Kongres Europejskiego Komitetu Historii Sportu (CESH) pt. *Ponadnarodowe aspekty europejskiej historii sportu*, Gorzów Wlkp., 18–21.09.2008 r.
- Konferencja naukowa pt. *Z dziejów kultury fizycznej w Polsce. In Memoriam Alfreda Freyera*, Tarnobrzeg, 03.10.2008 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Wychowanie fizyczne, sport i rekreacja fizyczna w perspektywie społeczno-kulturowej*, Rzeszów, 14–15.11.2008 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Teoretyczne i praktyczne uwarunkowania wychowania fizycznego w szkole – ocena efektów reformy systemu edukacji*, Krosno, 24.04.2009 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Kultura fizyczna studentów na przełomie stuleci – stan i perspektywa zmian*, Krosno, 4–7.06.2009 r.
- XII Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Najnowsza historia kultury fizycznej Polski i Polonii*, Chycina, 31.08–02.09.2009 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Z tradycji i koncepcji sportu, wychowania fizycznego, rekreacji, rehabilitacji ruchowej oraz turystyki w Polsce (1867–2009) ze szczególnym uwzględnieniem Mazowsza*, Płock 19–21.11.2010 r.
- XIII Ogólnokrajowa Konferencja Naukowa pt. *Najnowsza historia kultury fizycznej Polski i Polonii*, Chycina, 14–16.09.2011 r.
- I Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Postępy w ratownictwie medycznym*, Rzeszów, 13.10.2011 r.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Społeczno-kulturowe studia z kultury fizycznej*, Rzeszów 24–25.05.2012 r.
- II Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Postępy w Ratownictwie Medycznym*, Jawor – Solina, 5–6.10.2012 r.

- I Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Ratownictwo medyczne Euroregionu Karpackiego*, Sanok, 23–24.11. 2012 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Unia Europejska – Polska – Ukraina: społeczno-polityczne, socjalno-ekonomiczne i administracyjne aspekty współpracy*, Lwów, 19–20 kwietnia 2013 r.
- XIV Ogólnokrajowa Konferencja Naukowa pt. *Najnowsza Historia Kultury Fizycznej Polski i Polonii*, Chycina, 6–8.09.2013 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Plávanie – veda v praxi 2013*, Preszów, 10.10.2013 r.
- IV Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Postępy w ratownictwie medycznym oraz pielęgniarstwie anestezyjologicznym i intensywnej opieki*, Rzeszów 11.10.2013 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Kultura fizyczna w dobie XXI wieku w aspekcie niepełnosprawności*, Rzeszów, 26.11.2013 – udział w Komitecie organizacyjnym
- I Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Bezpieczeństwo państwa a wyzwania XXI wieku*, Ulanów – Nisko, 21–22.05.2014 r.
- V Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Stany zagrożenia życia XXI w. – nowe problemy, nowe wyzwania*, Arłamów, 3–4.10.2014 r.
- Międzynarodna Konferencja pt. *Ružomerské zdravotnícke dni 2014 IX. Ročník*, Ružomberok 6–7.11.2014 r.
- I Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Współczesne bezpieczeństwo państwa. Wymiar polityczno-prawny i organizacyjny*, Lublin, 5–6.11.2014 r.
- XV Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Najnowsza historia kultury fizycznej Polski i Polonii*, Chycina, 14–16.09.2015 r.
- IX Zjazd Polskiego Towarzystwa Pielęgniarek Anestezyjologicznych i Intensywnej Opieki, Mikołajki, 17–19.09.2015 r.
- II Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Europejski transfer technologii i Innowacji dla ratownictwa medycznego*, Rzeszów, 20.11.2015 r.
- I Podkarpacka Konferencja z udziałem gości zagranicznych pt. *Autyzm – przykłady dobrych praktyk*, Rzeszów, 12–13.06.2015 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Człowiek z niepełnosprawnością w obliczu wyzwań współczesnego świata*, Rzeszów, 10–11.03.2016 r.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Nowożytny ruch olimpijski w perspektywie teorii i praktyki*, Przelewice – Pyrzyce – Lipiany, 22–23.04.2016 r.

- I Ogólnopolska Konferencja Ratownicza im. prof. Antoniego Bryka pt. *Ratownictwo pediatryczne oraz najważniejsze problemy w systemie*, Dubiecko, 18–19.11.2016 r.
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *150-lecie sportu w Polsce*, Rzeszów, 30–31.03.2017 r.
- Konferencja Naukowo-Dydaktyczna pt. *Europejskie tradycje gry i zabawy ruchowe*, AWF Warszawa, Warszawa 12.04.2017 r.
- III Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Bezpieczeństwo państwa w XXI w. – szanse i zagrożenia*, Nisko – Ulanów, 15–16.05.2017 r.
- Konferencja Naukowa pt. *Analiza stanu studentckiego wychowania fizycznego w świetle zmian wprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r.*, Kielce, 09.06.2017
- XVI Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. *Z najnowszej historii kultury fizycznej Polski i Polonii*, Olejnica, 28–29.09.2017 r.

Udział bierny:

- Ogólnopolska Kursokonferencja Instruktorów WOPR, Rowy, 26–28.09.2003 r.
- *400 lat ratownictwa wodnego. Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w jednoczącej się Europie*, Sandomierz, 1–3.10.2004 r.
- Konferencja Metodyczno-Szkoleniowa pt. *Aktywność i bezpieczeństwo w środowisku wodnym*, Kraków, 29.09.2007 r.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Prawo a niepełnosprawność*, Rzeszów 8.04.2014 r.

5. Recenzje

Po uzyskaniu stopnia doktora zrecenzowałam 2 artykuły w czasopiśmie naukowym oraz 3 monografie :

- Scientific Review of Physical Culture (2 artykuły)
- Sławomir Dębski: *Historia Sosnowieckiego WOPR 1969–1969–1971–2012*. Publikacja wydana przy współudziale Gminy Sosnowiec. Sosnowiec 2012, 100 ss. (ISBN 978-83-936504-0-8)
- Tomasz Siwiński: *Powiat nowotomyski na olimpijskim szlaku w latach 1912–2016*. Starostwo Powiatowe w Nowym Tomysłu. Nowy Tomyśl 2018, 124 ss. (ISBN 978-83-939221-9-2)

- Bogdan Lesiak: *Łódzkie ratownictwo wodne 1945–2015*. Wydawnictwo Biblioteka. Łódź 2018, 399 ss. (ISBN 978-83-62378-83-8)

6. Członkostwo w towarzystwach naukowych

- a) Podkarpackie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej w Rzeszowie
- b) Rada Naukowa przy Zarządzie Głównym Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego
- c) Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Rzeszowie

V. Omówienie pracy dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej

1. Praca dydaktyczna i kształcenie kadr

Pracując od 1995 r. na Wydziale Pedagogicznym w Instytucie Wychowania Fizycznego i Zdrowotnego WSP w Rzeszowie prowadziłam zajęcia na kierunku wychowanie fizyczne:

- ćwiczenia – pływanie z elementami ratownictwa wodnego, letnie obozy programowe, specjalizacja instruktorska – pływanie.

W latach 1996–1998 równocześnie pracowałam jako nauczyciel wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej nr 3 w Rzeszowie.

W latach 2003–2007 pracowałam jako wykładowca w Międzywydziałowym Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Rzeszowskiego prowadziłam zajęcia dla studentów wszystkich kierunków:

- ćwiczenia – pływanie, wychowanie fizyczne, sekcja aerobiku.

W latach 2008–2011 byłam zatrudniona na stanowisku adiunkta w Zakładzie Sportów Wodnych i Zimowych Wydziału Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego w Rzeszowie, prowadziłam zajęcia dla studentów kierunku wychowanie fizyczne:

- wykłady – historia pływania i ratownictwa wodnego;
- ćwiczenia – pływanie z elementami ratownictwa wodnego, letnie i zimowe obozy programowe, specjalizacja instruktorska – pływanie.

W 2011 r. zostałam pracownikiem Katedry Ratownictwa Medycznego Instytutu Położnictwa Wydziału Medycznego UR, prowadziłam zajęcia na kierunkach ratownictwo medyczne, położnictwo, fizjoterapia oraz wykład ogólnouczelniany:

- wykłady – historia pływania, historia ratownictwa wodnego i górskiego, ratownictwo specjalistyczne, ratownictwo wodne;
- ćwiczenia – pływanie z elementami ratownictwa wodnego, letnie obozy programowe, ratownictwo specjalistyczne, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, kinezyterapia w środowisku wodnym;
- seminarium dyplomowe.

Od 2009 r. prowadzę zajęcia dla studentów z niepełnosprawnością Uniwersytetu Rzeszowskiego:

- ćwiczenia – pływanie, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, kajakerstwo, narciarstwo zjazdowe, nordic walking, oraz letnie i zimowe obozy integracyjno-szkoleniowe.

Zajęcia dla studentów innych uczelni:

W Wyższej Szkole Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie na kierunku turystyka i rekreacja, fizjoterapia, ratownictwo medyczne, bezpieczeństwo wewnętrzne:

- wykłady – ratownictwo wodne;
- ćwiczenia – pływanie z elementami ratownictwa wodnego, programowe obozy letnie i zimowe, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, kinezyterapia w środowisku wodnym, wychowanie fizyczne, sekcja pływacka AZS.

W Wydziale Zamiejscowym w Nisku Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa i Ochrony im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie:

- wykłady – wychowanie prozdrowotne, zasady zarządzania działaniami ratowniczymi;
- ćwiczenia – wychowanie prozdrowotne, zasady zarządzania działaniami ratowniczymi wychowanie fizyczne.

W Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Zamościu dla studentów studiów podyplomowych – wychowanie fizyczne:

- wykłady – historia kultury fizycznej;
- ćwiczenia – historia kultury fizycznej, pływanie, letni obóz programowy.

W celu podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych i poszerzeniu kompetencji systematycznie odbywałam przydatne w mojej pracy dydaktycznej szkolenia oraz kursy i zdobywałam kolejne uprawnienia: instruktora pływania, żeglarza jachtowego, trenera II

klasy w pływaniu, starszego ratownika WOPR, instruktora WOPR, instruktora narciarstwa UKFiS, sędziego pływania, trenera I klasy w pływaniu, instruktora rekreacji ruchowej – kajakarstwo, instruktora nordic walking, sternika motorowodnego, instruktora fitness oraz odbyłam szereg szkoleń z pierwszej pomocy oraz w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy i uzyskałam tytuł ratownika. Ukończyłam też kursy: sporty życia w wychowaniu fizycznym – aerobik, callanetics, kurs doskonalący dla nauczycieli wychowania fizycznego, podstawy terapii w wodzie – wybrane koncepcje, kurs Europejskiej Rady Resuscytacji BLS/AED Instruktor Course, kurs pierwszej pomocy, aktywne metody w pracy z grupą – dla nauczycieli akademickich, Krajowe Ramy Kwalifikacji. Budowa programów kształcenia i programów zajęć, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w szkołach wyższych, praktyczne aspekty kontroli zarządczej w uczelni wyższej, plan działalności, budżet zadaniowy, kontrola ryzyka oraz kurs asystenta osoby niepełnosprawnej, komunikacja z osobami niepełnosprawnymi, szkolenie świadomościowe o niepełnosprawności dla kadry uczelni wyższych i praca ze studentami z zaburzeniami psychicznymi. Powodem moich starań było poszerzenie wiedzy i umiejętności jej przekazania studentom.

W ramach działalności dydaktycznej na kierunku ratownictwo medyczne Uniwersytetu Rzeszowskiego, wspólnie z zespołem opracowałam KRK, efekty kształcenia dla kierunku ratownictwo medyczne oraz program zajęć z pływania z elementami ratownictwa wodnego, ratownictwa specjalistycznego, sprawnościowego obozu letniego, praktyk zawodowych WOPR, GOPR, LPR, kinezyterapii w środowisku wodnym oraz zajęć wychowania fizycznego dla kierunku położnictwo.

Aby wzbogacić ofertę edukacyjną na kierunku ratownictwo medyczne, jej atrakcyjność dla rynku pracy oraz potrzeb społecznych nawiązałam współpracę z Bieszczadzkim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, Górskim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym Grupą Bieszczadzką oraz Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym Filią w Sanoku. W efekcie współpracy i pokazania studentom wielu możliwości pracy po ukończeniu kierunku część z nich podjęło pracę w GOPR, BWOPR oraz w jednej z niewielu w kraju wodnych karetek pogotowia ratunkowego (Solina).

Prowadząc zajęcia z ratownictwa wodnego oraz szkolenia dla ratowników wodnych, doszłam do wniosku wraz z doświadczonymi instruktorami ratownictwa WOPR, że w związku z dynamicznymi zmianami organizacji ratownictwa wodnego w Polsce, których pierwszy etap stanowiła reforma szkoleniowa przeprowadzona w 2009 r. związana z koniecznością dostosowania organizacji szkolenia ratowników wodnych do wymogów Unii

Europejskiej oraz w związku z wprowadzeniem w 2011 r. Ustawy o bezpieczeństwie na obszarach wodnych (w styczniu 2012 r. zastąpiła ona rozporządzenie Rady Ministrów obowiązujące od 1997 r.) konieczne jest stworzenie publikacji uwzględniającej wszystkie te zmiany, stanowiącej w pełni aktualny podręcznik zawierający kompendium wiedzy z zakresu ratownictwa wodnego. W ten sposób powstał we współautorstwie **podręcznik pt. *Ratownictwo wodne. Wybrane zagadnienia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego 2012, ss. 140**. Podręcznik ten w 2014 r. doczekał się wydania II zmienionego i zbierał bardzo dobre recenzje wśród instruktorów szkolących ratowników wodnych, jak i kursantów. Tworząc tę publikację, jej autorzy – instruktorzy WOPR – opierali się w znacznej mierze na własnym wieloletnim doświadczeniu zarówno w pracy na stanowisku ratownika, jak również działalności instruktorskiej w zakresie ratownictwa wodnego.

W latach 2007–2012 byłam promotorem 76 prac magisterskich i 33 licencjackich na kierunku turystyka i rekreacja WSIZ w Rzeszowie. W latach 2012–2018 byłam promotorem 41 i recenzentem 20 prac licencjackich na kierunku ratownictwo medyczne Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Kształcenie kadr

- W latach 2000–2014 przeprowadziłam 24 kursy na stopień młodszego ratownika i 1 kurs na stopień ratownika wodnego WOPR organizowane przez Rzeszowskie WOPR;
- W tym samym okresie uczestniczyłam w 24 komisjach egzaminacyjnych na stopień ratownika WOPR organizowanych przez Rzeszowskie WOPR;
- W latach 2014–2017 uczestniczyłam w pracach komisji egzaminacyjnej podczas egzaminów na stopień ratownika wodnego;
- W latach 2014–2017 uczestniczyłam społecznie w przygotowaniu ratowników Bieszczadzkiego WOPR do rozpoczęcia sezonu letniego, w kursie na stopień ratownika wodnego oraz 2 razy w komisji egzaminacyjnej na stopień ratownika wodnego organizowanych przez Bieszczadzkie WOPR;
- W 1999 r. prowadziłam kurs dający uprawnienia instruktora sportu ze specjalnością pływanie organizowany przez Okręgowy Związek Pływacki w Rzeszowie;
- W latach 2000–2008 przeprowadziłam 16 kursów dających uprawnienia instruktora rekreacji specjalność pływanie, organizowanych przez Wyższą Szkołę Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie dla studentów i nauczycieli wychowania fizycznego;

- W latach 2010–2015 prowadziłam 5 kursów dających uprawnienia instruktora sportu ze specjalnością pływanie, organizowanych przez Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Rzeszowskiego;
- Prowadziłam wykłady na temat ratownictwa wodnego podczas szkolenia przeprowadzonego przez Wydział Medyczny UR dla lekarzy stażystów z województwa podkarpackiego (2018 r.);
- Uczestniczyłam w testowaniu kursu kursu e-lerningowego w ramach projektu Erasmus+ KA2 Partnerstwo Strategiczne na rzecz kształcenia i szkolenia zawodowego pod nazwą „Navigational Equipment Oriented COLregs Training (NEO-COL)” Nr projektu: 2016-1-TRO1-KA202-034978) 1–30.11.2018 r.
-

2. Działalność organizacyjna i pełnione funkcje

- od 1999 r. do chwili obecnej członek Zarządu Rzeszowskiego WOPR (w latach 2002–2006 sekretarz zarządu);
- od 2005 r. do 2014 r. udział w organizacji mistrzostw Podkarpacia w ratownictwie wodnym,
- 2010–2012 kierownik studiów podyplomowych – wychowanie fizyczne Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu;
- od 2011 r. do chwili obecnej pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego;
- od 2011 r. organizacja alternatywnych zajęć z wychowania fizycznego, obozów letnich i zimowych dla studentów z niepełnosprawnością Uniwersytetu Rzeszowskiego;
- od 2012 r. do chwili obecnej kierownik pracowni Ratownictwa Specjalistycznego w Instytucie Położnictwa i Ratownictwa Medycznego, Wydziału Medycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego;
- 2013–2014 propagowanie bezpieczeństwa nad wodą (cykliczne artykuły w „Super Nowościach”, uczestnictwo w programie regionalnej telewizji);
- 2011–2014 koordynator projektu Rozwój Uniwersytetu Rzeszowskiego szansa dla regionu numer konkursu 2/POKL/4.1.1/2009, dofinansowanie MNiSW, UDA-POKL.04.01.01-00426/08-01 części dotyczącej studentów z niepełnosprawnością;
- od 2011 r. do chwili obecnej organizacja 9 (10-dniowych) obozów letnich w ramach Medycznych Czynności Ratowniczych dla kierunku ratownictwo medyczne;

- od 2011 r. do chwili obecnej organizacja praktyk terenowych GOPR/WOPR/LPR dla kierunku ratownictwo medyczne;
- od 2012 r. prowadzenie spotkań świadomościowych z uczniami szkół podstawowych i dziećmi w wieku przedszkolnym na temat bezpieczeństwa nad wodą
- 2015–2016 członek Komisji ds. Zatwierdzania i Weryfikacji Prac Dyplomowych w Instytucie Położnictwa i Ratownictwa Medycznego;
- 2016 r. członek Kierunkowej Komisji do Oceny Prac Dyplomowych w Instytucie Położnictwa i Ratownictwa Medycznego;
- 2015–2018 udział w organizacji Akademickich Mistrzostw Podkarpacia w pływaniu;
- od 2015 r. do chwili obecnej prowadzenie sekcji pływackiej dla studentów z niepełnosprawnością Uniwersytetu Rzeszowskiego – w tym czasie studenci brali 3 razy udział w integracyjnych mistrzostwach Polski AZS w pływaniu, gdzie zdobyli 6 złotych i 1 brązowy medal;
- od maja 2017 r. współpraca z Polskim Komitetem Paraolimpijskim, prowadzenie sekcji pływackiej dla osób z niepełnosprawnością, w której uczestniczą między innymi studenci Uniwersytetu Rzeszowskiego;
- propagowanie integracji osób z niepełnosprawnością w środowisku akademickim oraz podnoszenie świadomości lokalnej społeczności dotyczące problemów studentów z niepełnosprawnością – uczestnictwo w audycjach lokalnych stacji radiowych i telewizyjnych oraz studenckiego radia Feniks.

3. Działalność w komitetach naukowych i organizacyjnych konferencji

Współorganizowałam konferencje naukowe lub uczestniczyłam w pracach komitetu organizacyjnego:

- I Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Postępy w ratownictwie medycznym*, Rzeszów, 13.10.2011 r. – udział w komitecie naukowym
- II Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Postępy w ratownictwie medycznym*, Jawor – Solina, 5–6.10.2012 r. – udział w komitecie organizacyjnym, organizacja pokazów ratownictwa wodnego
- I Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Ratownictwo medyczne Euroregionu Karpackiego*, Sanok, 23–24.11.2012 r. – udział w komitecie organizacyjnym

- IV Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Postępy w ratownictwie medycznym oraz pielęgniarstwie anestezjologicznym i intensywnej opieki*, Rzeszów 11.10.2013 r. – udział w Komitecie naukowym
- Konferencja naukowa pt. *Kultura fizyczna w dobie XXI wieku w aspekcie niepełnosprawności*, Rzeszów, 26.11.2013 r. – udział w Komitecie organizacyjnym
- I Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Bezpieczeństwo państwa a wyzwania XXI wieku*, Ulanów – Nisko, 21–22.05.2014 r. – udział w Komitecie naukowym
- V Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. *Stany zagrożenia życia XXI w. – nowe problemy, nowe wyzwania*, Arłamów, 3–4.10.2014 r. – udział w Komitecie naukowym
- I Podkarpacka Konferencja z udziałem gości zagranicznych pt. *Autyzm – przykłady dobrych praktyk*, Rzeszów, 12–13.06.2015 r. – udział w Komitecie organizacyjnym
- Konferencja naukowa pt. *Człowiek z niepełnosprawnością w obliczu wyzwań współczesnego świata*, Rzeszów, 10–11.03.2016 r. – udział w Komitecie organizacyjnym

4. Działalność na rzecz studentów z niepełnosprawnościami

Od lutego 2011 r. do chwili obecnej pełnię funkcję pełnomocnika rektora ds. osób niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego, którego zadaniem jest zapewnienie studentom z niepełnosprawnościami i doktorantom pełnego udziału w procesie kształcenia w Uniwersytecie Rzeszowskim. W tym okresie moje działania polegały między innymi na organizowaniu transportu dla studentów z chorobami narządu ruchu pomiędzy budynkami uczelni, zapewnianiu w razie potrzeby pomocy asystentów osobistych, tłumaczy języka migowego, konsultacji psychologicznych, logopedycznych i prawnych, zapewnienie sprzętu umożliwiającego naukę (np. lupy, powiększalniki itp.), organizowaniu „Dni adaptacji” dla studentów I roku, wyjazdów na konferencje naukowe, różnego typu warsztaty, zawody sportowe. Wraz z kierowanym przez siebie Biurem byłam też współorganizatorem konferencji naukowych. Organizowałam również alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego dla studentów z niepełnosprawnością, były to zajęcia z pływania, ćwiczenia muzyczno-ruchowe oraz zajęcia kinezyterapii.

Oprócz działalności zapewniającej pełny udział studentom z niepełnosprawnościami i doktorantom w procesie kształcenia w Uczelni, byłam organizatorem 24 letnich obozów szkoleniowo-integracyjnych, w tym językowych oraz 8 zimowych dla studentów z niepełnosprawnością i wolontariatu. Zajmowałam się organizacją różnego typu szkoleń

i warsztatów dla studentów z niepełnosprawnością, wolontariuszy i pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego. Były to kursy językowe, języka migowego, informatyczne, szkolenia świadomościowe, kursy z podstaw księgowości, kursy pierwszej pomocy, asystenta osoby niepełnosprawnej, animatora czasu wolnego, trening pracy. Systematycznie brałam udział w różnych wydarzeniach związanych z integracją środowiska studentów z niepełnosprawnościami oraz w różnego typu warsztatach, konferencjach, w tym również naukowych i szkoleniach związanych z tą tematyką, gdzie reprezentuję Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Uniwersytet Rzeszowski. Należy dodać, że podczas akredytacji na poszczególnych wydziałach spotykam się z przedstawicielami Państwowej Komisji Akredytacyjnej i zawsze praca na rzecz studentów z niepełnosprawnościami jest bardzo wysoko oceniana (jest to jeden z punktów koniecznych do oceny wydziału).

Od 2012 r. (do chwili obecnej) jestem też redaktorem rocznika: „Informator Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego Aktywni i Sprawni” oraz propaguję działalność BON w „Gazecie Uniwersyteckiej Pracowników i Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego”. Należy dodać, że w 2016 r. kierowane przeze mnie Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych otrzymało wyróżnienie w Konkursie Lodołamacze Regionu Podkarpacko-Lubelskiego, w 2017 r. otrzymałam list od Senatora RP Aleksandra Bobko z podziękowaniem za pracę na rzecz akademickiego środowiska osób z niepełnosprawnością. W 2018 r. BON UR zdobyło I miejsce w kategorii Idol Uczelnie województwa podkarpackiego Fundacji Szansa dla Niewidomych, III miejsce w ogólnopolskim konkursie Idol w kategorii Uczelnie oraz Laur Studenta UR dla jednostki wspierającej studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Warto też wspomnieć, że aby zapewnić studentom z niepełnosprawnościami kompleksową pomoc, podjęłam współpracę między innymi z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji Region Podkarpacki, Oddziałem Podkarpackim Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Polskim Komitetem Paraolimpijskim w Warszawie.

5. Działalność upowszechniająca naukę

- Od 2012 r. prowadzenie w szkołach podstawowych prelekcji dotyczących pierwszej pomocy i bezpieczeństwa nad wodą,
- 2006 r. organizacja obchodów 35-lecia powstania WOPR na ziemi rzeszowskiej – przeprowadziłam dla ratowników z terenu województwa podkarpackiego

- i zaproszonych gości wykład propagujący historię WOPR w Polsce i na ziemi rzeszowskiej,
- 2011 r. organizacja obchodów 40-lecia WOPR na ziemi rzeszowskiej – przeprowadziłam dla ratowników z terenu województwa Podkarpackiego i zaproszonych gości wykład propagujący historię WOPR w Polsce i na ziemi rzeszowskiej,
 - 2012 r. organizacja obchodów 50 rocznicy powstania WOPR w Polsce – przeprowadziłam dla ratowników z terenu województwa Podkarpackiego i zaproszonych gości wykład propagujący historię WOPR w Polsce i na ziemi rzeszowskiej,
 - W latach 2013–2014 ukazał się w lokalnej prasie cykl artykułów mojego autorstwa dotyczących bezpieczeństwa nad wodą („Super Nowości” 2013 nr 138; 2013 nr 143; 2014 nr 142),
 - Propagowanie historii ratownictwa wodnego podczas pracy w zarządzie Rzeszowskiego WOPR oraz w Radzie Naukowej przy ZG WOPR,
 - 2018 r. przeprowadzenie w rzeszowskich przedszkolach prelekcji dotyczących bezpieczeństwa nad wodą.

Autorstwo prac popularno-naukowych:

- Iwona Tabaczek-Bejster: *Pływanie w Towarzystwie Gimnastycznym Sokół* (w:) „Przegląd Sokoli” Kraków 2006 nr 20, s. 14–16 (ISSN 1505-3083),
- Maria Pliś, Iwona Tabaczek-Bejster: *Wykorzystanie nordic walking jako formy usprawniania ruchowego studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności* (w:) „Aktywni i Sprawni” Rzeszów 2014 nr 5, s. 11–14 (ISSN 2081-7614),
- Iwona Tabaczek-Bejster: *Igrzyska paraolimpijskie – udział polskich pływaków (1972–2016)* (w:) „Aktywni i Sprawni” Rzeszów 2016 nr 7, s. 5–10 (ISSN 2081-7614),
- Maria Pliś, Iwona Tabaczek-Bejster: *Działalność Centrum Sportu i Rekreacji i Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego na rzecz propagowania aktywności fizycznej wśród studentów z niepełnosprawnością* (w:) „Aktywni i Sprawni” Rzeszów 2017 nr 8, s. 13–16 (ISSN 2081-7614).

6. Działalność pozauczelniana na rzecz środowiska

- a) Członek Akademickiego Związku Sportowego Uniwersytetu Rzeszowskiego
- b) Członek zarządu Rzeszowskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego
- c) Współpraca z Polskim Komitetem Paraolimpijskim

7. Otrzymane nagrody i wyróżnienia

- Brązowa Odznaka WOPR 2005 r.
- Srebrna Odznaka WOPR 2011 r.
- Złota Odznaka WOPR „Za zasługi” z Liściem Laurowym 2012 r.
- Medal 50-lecia WOPR 2012 r.
- Srebrna odznaka Akademickiego Związku Sportowego 2015 r.
- Brązowy Krzyż Zasługi 2017 r.
- Ponadto Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Rzeszowskiego – jednostka kierowana przeze mnie otrzymała:
 - Wyróżnienie w Konkursie Lodołamacze Regionu Podkarpacko-Lubelskiego 2016 r.
 - I miejsce w kategorii Idol Uczelnie województwa Podkarpackiego Fundacji Szansa dla Niewidomych 2018 r.
 - III miejsca w ogólnopolskim konkursie Idol w kategorii Uczelnie 2018 r.
 - Laur Studenta UR dla jednostki wspierającej studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego 2018 r.

